

тласка към нови кръгозори — да дири начин за разрешението на парливите жизнени проблески — и намира разрешението им чрез социалната борба.

Може би, до край Ракитин не ще остане певец бунтар, не ще твори социална лирика; — едно е явно, че той е изживял всички страдания на времето си; общото бунтарско настроение на песните му е осмислено, подхранвано от дълбоки лични страдания. Това, което в „Размирни години“ се явява откъслечно (В стихотв. на стр. 19 и 29), тук господства, макар да не липсват жанрови картини, като акорди на изминат вече период творчество. И все пак има данни, които подкажат, че Ракитин не ще остане певец на човешката неволя; негодуванието е временно, преходно; при обективизиране и успокоение на преживяването му, той ще се върне към родното село, тихите жанрови картини и любовта си към Родината, за да създаде нови варианти, защото, изглежда не ще намери по-голямо разнообразие на мотиви от това, което е дал в първите си сборки

В това отношение, най характерно е последният стихотв. в „Преди да съмне“ (стр. 69) Той вижда малката си родина обречена на тежък жребей — да става пустиня под удара на много плчища, и пак да възкръсва; страданието ѝ го изпълва с обич; той вижда нейната орис, която предопределя и неговия жребей:

Закърмен с твоята велика горест
Да работя и умра за тебе (стр. 63)

В друго стихотв. (стр. 5) изразява вярата си в това, че родината му сред страданието ще се роди нова, и той е готов да изстрада най-жестоките мъчения за нея. Явно е, че основната мисъл остава пак обичта към родината и народа, на почвата на която израстват социално-бунтарските настроения на поета.

Ракитин вижда запустенето, което е легнало върху ниви, села, роден кът; вижда и немощните образи на борци, невести и дечица; и се пита дали буря е вилняла, или чума се е свряла в къщите? — Немогия е прокудила децата на родния край по чужбина, да купнеят по близък („Запустение“ — 60); зад морета, по чужди страни да дирят нови радости и нова родина („Емигранти“ — 34); защото глада и болестите в родното село затварят къща след къща („Селото“ — 53) Ала любовта към родното място никога не умира: и в гроба живее тя, за да прати поздрав на Балкана („Епиграфия“ — 37); по нея верният ѝ син мечтай (— 44); и ония, които са